

14. 2. 2021, 7. a SLJ

KOZLOVSKA SODBA V VIŠNJI GORI

Navodila za delo:

1. V delovnem zvezku na repi naloge 10–19 na str. 162–163.
2. Prepiši v zvezek:

JOSIP JURČIČ: KOZLOVSKA SODBA V VIŠNJI GORI

Kozlovska sodba v Višnji Gori je **humoreska** slovenskega pisatelja **Josipa Jurčiča**, ki je prvič izšla leta 1867 v reviji Slovenski glasnik. Gre za **humoresko** oz. **satiro**, v kateri avtor obravnava medčloveške odnose na slovenskem podeželju konec 19. stoletja.

Kraj dogajanja: Višnja Gora (Slamorežčev vrt, sodišče, hrib Peščenjak)

Čas dogajanja: 19. stoletje

Glavne osebe: Kozel Lisec, Lukež Drnulja, Andraž Slamorezec

Stranske osebe: sodnik Pavle Zaropotaj, starešina Žužnjaj, starežina Gobežel, vedež Flere Krivostegno, sodniki in meščani (Jurček Griža, Bošte Krevs, Peter Štrama, Marko Črmaž, Miha Kisovar, Jožman Kravopasec ...).

Pesniška sredstva:

- **stopnjevanje** (prim. *posmukala, pojedla, potrla in požrla; Stojte, nehajte, jenjajte, zlega ne delajte*),
- **pretiravanje** (prim. hudobna kozlovska zver),
- **starinski izrazi** (prim. dasitudi, jenjejte),
- **okrasni pridevki, zamenjan besedni red ...**

Obnova:

V Višnji Gori je živel nočni čuvaj Lukež Drnulja. Imel je kozla Lisca, ki pa je naredil hudo napako. Šel je namreč pred vrt Andraža Slamorezca in gledal njegovo zelje, ki ga je želel pojesti. Tega sicer ni storil, saj je bila vmes ograja, poleg tega ga je Andraž Slamorezec prehitro ustavil. A gospod Slamorezec se je vseeno odločil, da bo to »grozno« dejanje kozla Lisca naznanil oblastem in ga prijavil. Tako je stvar pripeljala do sodnega procesa, kjer so mnogi »pametni« ljudje razglabljali, ali je kozel kriv ali ne, ali je morda kriv lastnik, ki ga ni dobro privezal, in o tem, ali naj ju obsodijo oz. oprostijo ter kakšno kazen si zaslužita. Niso se mogli odločiti, kaj naj storijo, dokler ni prišel v mesto vedež Flere Krivostegno, ki je razsodil, da mora gledanje zelja – ta strašni zločin – imeti posledice. Tako so kaznovali kozla Lisca s tepežem njegove sence, njegov lastnik Lukež Drnulja pa je to moral gledati z zavezanimi očmi.